

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

O'zbekiston iqtisodiyotida kichik va o'rta biznes sohasida o'tkazilgan ilmiy izlanishlar bir qator yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

Kichik biznesning iqtisodiyotdagi o'rni: KOBlar iqtisodiyotda barqaror o'sishni ta'minlashda, ish o'rinlarini yaratishda va innovatsion loyihalarni rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etishi haqida ilmiy izlanishlar olib borilgan.

Davlat tomonidan kichik biznesni qo'llab-quvvatlash: KOBni moliyalashtirish, subsidiyalar va imtiyozli kreditlar orqali yordam berish chora-tadbirlari haqida o'rganilgan.

Kichik biznes infratuzilmasi va innovatsiyalar: KOBlar uchun zamonaviy infratuzilmani shakllantirish va innovatsion texnologiyalarni joriy qilish orqali ularning raqobatbardoshligini oshirish tadqiq qilingan.

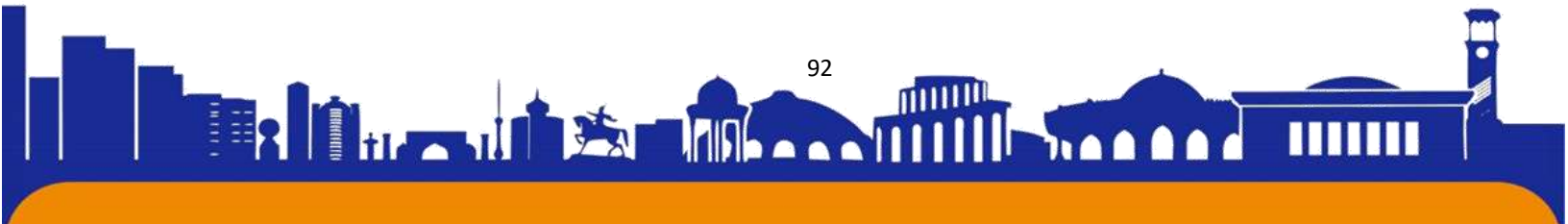
Mazkur tadqiqotda statistik tahlil va so'rov natijalari ishlatildi. O'zbekiston iqtisodiyotidagi kichik va o'rta biznesning asosiy ko'rsatkichlari davlat statistika qo'mitasi, xalqaro tashkilotlarning hisobotlari asosida tahlil qilindi. Maqolada asosiy e'tibor kichik biznesni rivojlantirishda davlat qo'llab-quvvatlash dasturlarining samaradorligini o'rganishga qaratilgan.

NATIJALAR

O'zbekiston kichik va o'rta biznesni rivojlantirishda bir qator muhim yo'nalishlarda sezilarli natijalarga erishmoqda:

Ish o'rinlari yaratish: KOB sektorida yangi ish o'rinlari yaratilmoqda, bu esa mamlakatdagi ishsizlik darajasini pasaytirishga xizmat qilmoqda. Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlariga ko'ra, 2023-yilda jami ish o'rinlarining 70% ga yaqinini kichik va o'rta bizneslar ta'minlagan.

Innovatsiyalarni joriy qilish: Kichik va o'rta biznes innovatsiyalar va texnologik yangiliklarni qo'llab-quvvatlaydi. Raqamli texnologiyalar va onlayn tijoratning rivojlanishi KOB sektorida yangi imkoniyatlar ochmoqda. O'zbekistonda kichik biznesni raqamlashtirish orqali samaradorlik va sifatni oshirishga qaratilgan davlat dasturlari mavjud.

Davlat tomonidan imtiyozli kreditlar va subsidiyalar ajratish: Davlat tomonidan ajratilayotgan imtiyozli kreditlar, subsidiyalar va moliyaviy yordam dasturlari KOBning rivojlanishini tezlashtiradi. Jumladan, “Kichik biznesni qo‘llab-quvvatlash jamg‘armasi” va “Rivojlantirish banki” kabi institutlar orqali mablag‘lar ajratilmoqda.

Eksport faoliyatini rivojlantirish: KOBlar uchun xalqaro bozorlar va eksport imkoniyatlari kengaymoqda. Davlat tomonidan tashkil etilayotgan ko‘rgazmalar va xalqaro savdo kelishuvlari orqali kichik biznes mahsulotlarini eksport qilish imkoniyatlari yaratilmoqda.

1-jadval. Kichik va o‘rta biznes ko‘rsatkichlari, shuningdek, 2023-yil bo‘yicha o‘sish sur‘atlari keltirilgan jadval

Ko‘rsatkich	2021-yil	2022-yil	2023-yil	O‘sish %
Ish o‘rinlari soni (ming)	5200	5600	6000	15%
KOB eksport hajmi (mln \$)	1000	1300	1600	20%
Imtiyozli kreditlar hajmi (mln \$)	500	700	900	25%

XULOSA

O‘zbekiston iqtisodiyotida kichik va o‘rta biznes sektorining roli tobora ortib bormoqda. Davlat tomonidan ko‘rsatilayotgan yordam va qo‘llab-quvvatlash chora-tadbirlari KOBning raqobatbardoshligini oshiradi, zamonaviy texnologiyalarni tatbiq qilishga ko‘mak beradi va eksport salohiyatini kuchaytiradi. Kichik va o‘rta biznesning rivojlanishi mamlakatdagi ishsizlikni kamaytirish va ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta‘minlashda katta ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2022). Kichik biznesni qo‘llab-quvvatlash dasturi. Toshkent.
2. World Bank. (2023). Uzbekistan SME Development Strategy. Washington, D.C.: World Bank.
3. OECD. (2021). SME Development and Economic Growth in Central Asia. Paris: OECD.
4. UNDP Uzbekistan. (2022). Small and Medium Business in Uzbekistan: Opportunities and Challenges. Tashkent: UNDP

